

Proces-verbaal van de overlegvergadering van 7 november 2023 voorafgaand aan de uitwerking door de VREG van de tariefmethodologie 2025-20XX

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt ("VREG")

–

Elektriciteits- en Aardgasdistributienetbeheerders actief in het Vlaamse Gewest

Datum	Dinsdag 7 november 2023, 13.00-14.00 uur
Plaats	Kantoren VREG
Deelnemers	Vertegenwoordigers van Fluvius System Operator cv (hierna "FSO") namens de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders actief in het Vlaamse Gewest: Liesbeth Haelterman en Jimmy Mathijs. Vertegenwoordigers van de VREG: Jonas De Smit, Lothar Heymans, Sander Meert, Bert Stockman, Leen Vandezande en Didier Van Overloop.

Kader: De overlegvergadering kadert in het gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg tussen de distributienetbeheerders (hierna "DNB's") en de VREG voorafgaand aan de uitwerking door de VREG van het ontwerp van tariefmethodologie voor distributie elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2025- 20XX, en dat voorafgaat aan de organisatie van een openbare raadpleging over het ontwerp van tariefmethodologie door de VREG.¹

Inleiding

De lezer wordt verwezen naar de agenda van deze eerste overlegvergadering.

De VREG verwelkomt de vertegenwoordigers van FSO op deze eerste van de zes overlegvergaderingen die worden voorzien in de Overeenkomst over de overlegprocedure. De VREG licht toe dat voorafgaand aan deze overlegvergadering de Overeenkomst over de overlegprocedure werd overgemaakt aan en ondertekend door de DNB's. Verder licht de VREG toe dat hij overeenkomstig de Overeenkomst over de overlegprocedure tijdig een indicatieve lijst van alle agendapunten heeft overgemaakt aan de DNB's, alsook de uitnodiging en het voorstel van agenda voor deze eerste overlegvergadering. Voorts licht de VREG toe dat de DNB's overeenkomstig de Overeenkomst over de overlegprocedure tijdig agendapunten hebben aangebracht.

¹ Overeenkomstig de bepalingen van de "Overeenkomst over de overlegprocedure volgens artikel 4.1.31, §1 van het Energiedecreet voorafgaand aan de openbare raadpleging over het ontwerp van tariefmethodologie voor distributie elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2025-20XX" (hierna "de Overeenkomst over de overlegprocedure").

De VREG geeft aan de bedoeling te hebben om in maart 2024 over te gaan tot publieke consultatie over de ontwerpversie van de tariefmethodologie.

Agendapunt 1 - Lengte van de reguleringsperiode

De VREG zet uiteen dat hij, na de vorige reguleringsperiodes 2017-2020 en 2021-2024, opnieuw een middellange reguleringsperiode van vier opeenvolgende jaren voorstelt, voor de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2028.

De VREG geeft aan dat de keuze voor een reguleringsperiode van vier jaren niet betekent dat de tariefmethodologie niet kan evolueren indien omwille van wijzigende omstandigheden hiertoe de noodzaak wordt gezien.

FSO meldt geen opmerkingen te hebben met betrekking tot de keuze voor deze periode.

Agendapunt 2 - Samenstelling exogene kosten: minimale levering elektriciteit

De VREG licht toe dat hij voorstelt om in de oplijsting van de exogene kosten, naast de kosten inzake de minimale levering aardgas, ook de kosten inzake de minimale levering elektriciteit als exogeen te behandelen, gelet op de wijzigingen in het Energiebesluit houdende invoering van een nieuwe openbardienstverplichting (hierna "ODV"). De VREG licht toe dat ook in de rapporteringsmodellen voor zowel de exogene als endogene kosten en de bijhorende invulinstructie in de noodzakelijke aanpassingen wordt voorzien.

FSO merkt op dat het onzeker is of deze ODV een tijdelijke maatregel is en of deze behouden zal blijven.

De VREG zet uiteen dat deze ODV betrekking heeft op netgebruikers met een meetinrichting voor de registratie van het verbruik aan uitsluitend nachttarief, waarvoor geldt dat de meetinrichtingen pas systematisch worden vervangen door digitale meters vanaf 1 januari 2028, zodat deze ODV volgens hem relevant is voor de gehele duur van de voorgestelde reguleringsperiode.

FSO gaat akkoord met het tekstvoorstel.

Agendapunt 3 - Toegelaten inkomen voor endogene kosten: historische referentieperiode: 2019-2023

De VREG zet uiteen dat de overwogen werkwijze ter bepaling van het toegelaten inkomen voor endogene kosten deze is zoals gehanteerd in de tariefmethodologie voor zowel de reguleringsperiode 2017-2020 als 2021-2024, met opnieuw de 5 voorafgaande jaren als historische referentieperiode, zijnde 2019-2023. De VREG zet uiteen dat hij hiervoor zal teruggrijpen naar de ex-post rapporteringsmodellen voor elk van die jaren, met drie mogelijke correcties.

Ten eerste, trendcorrecties, waarvoor een afzonderlijk overlegtraject werd opgestart, met de bedoeling om een voorlopig overzicht inzake trendcorrecties op een volgende overlegvergadering te agenderen. De VREG licht toe dat het onmogelijk is om in de overlegprocedure een definitief overzicht inzake trendcorrecties op te nemen.

Ten tweede, structuurwijzigingen die zich op 1 januari 2025 zullen voltrekken. Ook hiervoor werd een afzonderlijke werkgroep opgestart. De VREG licht toe dat na het finaliseren van de voorstellen/afspraken binnen deze werkgroep, deze op een volgende overlegvergadering zullen worden geagendeerd.

FSO geeft aan dat de vooropgestelde tijdslijn haalbaar lijkt, maar benadrukt dat er in elk geval regelmatig iteraties vereist zullen zijn. FSO geeft aan de voorkeur te hebben om concrete afspraken te maken binnen de werkgroep.

De VREG licht toe dat nog moet worden bekeken welke topics op een formele overlegvergadering worden besproken en welke details ter uitwerking verder worden opgenomen binnen de werkgroep.

Ten derde, de kosten die door de VREG als onredelijk worden verworpen. De VREG zet uiteen dat verdere besprekingen hieromtrent gebeuren in de schoot van een afzonderlijke werkgroep en onderdeel uitmaken van agendapunt **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** van deze overlegvergadering.

Agendapunt 4 - Toegelaten inkomen endogene kosten: financiële stimuli

De VREG zet uiteen dat hij ter voorbereiding van de tariefmethodologie 2025-20XX via de consultant Europe Economics advies inwint over mogelijke financiële incentives die de DNB's op een alternatieve manier en/of bijkomend stimuleren tot een kwaliteitsvolle en klantgerichte dienstverlening en stimuleren tot een doelmatige en kostenefficiënte aanpak van de uitdagingen die zich de komende reguleringsperiode(n) aandienen.

De VREG licht toe dat hij recent van Europe Economics een ontwerpversie ontving van het rapport dewelke per e-mail van 24 oktober 2023 aan Fluvius voor commentaar werd overgemaakt. De VREG geeft aan dat hij graag ook via dit overleg aan Fluvius de mogelijkheid biedt om opmerkingen op dit ontwerprapport te formuleren.

De VREG licht verder toe dat Europe Economics haar rapport uiterlijk op 24 november 2023 moet finaliseren, waarna de VREG de impact van dit rapport op de tariefmethodologie zal beoordelen. De VREG geeft aan dat hij zal beslissen om de bevindingen van voormeld rapport al of niet over te nemen in de tariefmethodologie, en dat dit dus geen zekerheid is.

FSO geeft aan zijn opmerkingen op het ontwerprapport op 8 november 2023 via email te zullen overmaken aan de VREG, maar tijdens dit overleg ook al enkele opmerkingen mee te willen geven. Bij het formuleren van de opmerkingen tijdens dit overleg geeft Fluvius aan niet

te streven naar volledigheid, en dat de juiste nuance in de via email bezorgde opmerkingen te vinden is.

Vooreerst geeft FSO aan dat er in het ontwerprapport weinig rekening gehouden is met de opmerkingen die werden gegeven op het stakeholderoverleg.

FSO merkt tevens op dat in het ontwerprapport een definitie van endogene kosten ontbreekt. FSO geeft aan dat dit begrip in elk geval moet worden beperkt tot de operationele werkkingskost (OPEX), omdat enkel op basis hiervan objectieve metingen kunnen gebeuren.

FSO geeft verder aan het oneens te zijn met zowel de berekeningsbasis als met het gewicht dat in het ontwerprapport wordt toegekend aan de financiële incentive op basis van endogene kosten.

FSO geeft aan dat bij de uitwerking in fase 2 onvoldoende rekening wordt gehouden met de aanbevelingen in fase 1 van het ontwerprapport. FSO geeft o.m. aan dat de in fase 1 opgenomen vergelijking met Frankrijk in fase 2 niet aan bod komt.

FSO geeft aan dat in het ontwerprapport wordt gesteld dat zijn financiële leefbaarheid niet in het gedrang mag worden gebracht, maar dat in het ontwerprapport niet wordt onderbouwd hoe het erin voorgestelde gewicht van de prikkel daarmee verenigbaar is.

De VREG vraagt of er een bepaalde grens qua gewicht of percentage is die FSO zelf vooropstelt. FSO antwoordt hierover nog geen berekening te hebben gemaakt.

Verder benadrukt FSO dat de targets die in het ontwerprapport worden vooropgesteld, per definitie onhaalbaar zijn. FSO zet uiteen dat de energietransitie veel meer investeringen vergt, waardoor het aanhouden van de huidige kwaliteit al zeer moeilijk wordt, terwijl er in het ontwerprapport wordt uitgegaan van een trend van verbetering van kwaliteit. FSO geeft ook aan dat bij de kwaliteitsbeoordeling enkel rekening kan worden gehouden met elementen waarover Fluvius zelf controle heeft. Ook geeft FSO aan dat het een zekerheid is dat hoe meer werken er worden uitgevoerd, hoe meer onderbrekingen er zijn. FSO meent dat hiermee rekening moet worden gehouden in de financiële incentives, en dat de financiële incentives in het andere geval sowieso een daling van het toegelaten inkomen zullen inhouden.

De VREG merkt op dat er in het ontwerprapport financiële incentives worden vooropgesteld waarbij er wordt uitgegaan van een verbeteringstrend in vergelijking met historische prestaties. De VREG vraagt of de bezwaren van FSO ook betrekking hebben op andere financiële incentives waarbij er enkel wordt uitgegaan van het behouden van het bestaande kwaliteitsniveau. FSO antwoordt ook bedenkingen te hebben met betrekking tot die financiële incentives, waarvoor er moet worden uitgegaan van het gemiddelde kwaliteitsniveau tijdens een referentieperiode, in de plaats van het hoogste kwaliteitsniveau over die periode.

FSO geeft verder aan dat de energietransitie in de financiële incentives moet worden verwerkt, zoals bijvoorbeeld de verwachting dat het aantal aanvragen voor een verzwaaring van de aansluiting zal toenemen. In dat verband geeft FSO aan dat de financiële incentive die

betrekking heeft op de behandeling van aansluitingsaanvragen, voor een deel overlapt met de financiële parameter die betrekking heeft op klanttevredenheid, zodat dezelfde prestaties eigenlijk dubbel in rekening worden gebracht.

De VREG merkt op dat de energietransitie FSO ook de kans biedt om meer in interactie te treden met de netgebruiker en aldus meer invloed te hebben op de klanttevredenheid.

FSO erkent dat er door de energietransitie meer en directer contact is met de netgebruiker, maar geeft aan dat die allicht sceptischer is omdat er meer van hem wordt verwacht, en verwijst daarbij naar het capaciteitstarief. FSO geeft ook aan dat vanaf 2025 digitale meters moeten worden geplaatst bij prosumënten, waartegen er een zekere vorm van weerstand bestaat bij die netgebruikers. Ook wijst FSO bijvoorbeeld erop dat op basis van de gewijzigde regelgeving voor nieuwe aardgasaansluitingen de aansluitingskosten voor de netgebruiker hoger zullen zijn, hetgeen men FSO zou kunnen verwijten. FSO geeft aan dat er veel elementen en omstandigheden zijn die de klanttevredenheid beïnvloeden, maar die buiten de controle van FSO zelf liggen.

FSO merkt ook op dat de marginale kost van bepaalde kwaliteitsverbeteringen enkel maar toeneemt naarmate het behaalde kwaliteitsniveau stijgt. FSO geeft aan dat het uitgangspunt van het ontwerprapport hierdoor contraproductief kan zijn, omdat de marginale kwaliteitsverbetering, bijvoorbeeld een maximale duur van een onderbreking van 13 i.p.v. 15 minuten, niet opweegt tegen kosten ervan.

De VREG merkt op dat bij de beoordeling van financiële incentives rekening kan worden gehouden met bijzondere omstandigheden, maar dit per financiële incentive specifiek en dit moet in meer detail onderbouwd worden. De bijkomende uitdagingen die de energietransitie met zich meebrengt, kunnen niet algemeen en zonder meer ingeroepen worden om het beoogde kwaliteitsniveau voor alle financiële incentives te verlagen. De VREG geeft aan dat er in dat verband twee mogelijkheden kunnen zijn: ofwel de financiële incentive op voorhand al aanpassen om dit erin te verwerken, ofwel de financiële incentives zo vormgeven dat bij de beoordeling ervan aan de VREG een zekere beoordelingsmarge wordt gelaten om rekening te houden met concrete, bijzondere omstandigheden. FSO geeft aan deze tweede optie niet te prefereren aangezien dit een subjectief element in het kader introduceert.

FSO geeft voorts aan het ermee eens te zijn te worden beoordeeld op innovatie, aangezien daar de grote uitdagingen liggen. FSO meent wel dat er een groter gewicht moet worden toegekend aan deze incentive.

De VREG vraagt of FSO kan instemmen met de in het ontwerprapport uitgewerkte vormgeving van innovatief netbeheer.

FSO antwoordt dat de beoordeling betrekking moet hebben op een combinatie van specifieke innovatieve projecten en algemeen innovatief beheer. FSO geeft aan dat innovatie uit zijn aard niet zeer rigide en flexibel is, zodat het niet kan volstaan om bij de beoordeling enkel rekening te houden met specifieke innovatieve elementen, bijvoorbeeld het uitrollen van minimum van 5 innovatieve projecten.

De VREG wijst erop dat financiële incentives in zekere mate meetbaar en op te volgen moeten zijn. De 5 innovatieve projecten bieden in dat opzicht een concreet aangrijpingspunt, terwijl dat voor het algemeen innovatief beheer niet voor handen is.

FSO herhaalt nog eens dat de targets haalbaar moeten zijn, rekening houdende met de aankomende uitdagingen in het kader van de energietransitie, en dat dit in het ontwerprapport niet het geval is.

Tenslotte geeft de VREG aan dat de incentive inzake meterdata nog verdere uitwerking van de consultant behoeft.

Agendapunt 5 - Bijzonder saldo m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen

De VREG zet uiteen dat, gegeven de opheffing van de ODV's m.b.t. oplaadpunten voor elektrische voertuigen in het Energiebesluit, ook de hiermee verbonden bepalingen in de tariefmethodologie wordt geschrapt.

Verder licht de VREG toe dat uit het jaarlijks gerapporteerde detail inzake de in opdracht van de DNB's geïnstalleerde oplaadpunten voor elektrische voertuigen blijkt dat er in hoofde van de DNB's geen impact van deze ODV's voortkwam, waardoor de VREG oordeelt dat er naast de schrapping van de relevante bepalingen in de tariefmethodologie geen verdere acties vereist zijn.

FSO geeft aan hiermee in te stemmen.

Agendapunt 6 - Regionaal objectiveerbare verschillen (ROV)

De VREG zet uiteen dat in de huidige tariefmethodologie 2021-2024 wordt gesteld dat de ROV's telkens voor de volgende reguleringsperiode worden vastgelegd. De VREG licht toe dat hij om die reden een nieuwe analyse uitvoerde, maar enkel voor de potentiële ROV's waar destijds door DNV nog een mogelijkheid werd gezien op basis van bijkomende data of dataverificatie. De VREG zet uiteen dat verdere analyse, op basis van data die door Fluvius werden aangeleverd, uitwijst dat er zich geen wijziging in de zienswijze, vervat in de tariefmethodologie 2021-2024, opdringt voor wat betreft de potentiële ROV's. De VREG licht toe dat hij daarom voorziet in een herziening van hoofdstuk 11.7 van de tariefmethodologie, in die zin dat het aan belanghebbenden toekomt om aan de VREG voor te stellen om te onderzoeken of een nieuwe factor of omstandigheid kan voldoen aan de criteria van een ROV, en of een reeds onderzocht verschil, dat vroeger geen ROV was, alsnog in aanmerking zou kunnen komen als ROV.

FSO geeft aan te kunnen instemmen met deze aanpak.

Agendapunt 7 - Rapport VITO: Kosten-batenanalyse over de impact van energiegemeenschappen en actieve afnemers in een gebouw op het distributienet

De VREG licht toe dat hij op 26 oktober 2023 het rapport van VITO publiceerde over de kosten-batenanalyse betreffende de bijdragen aan de ontlasting van het Vlaamse elektriciteits-distributienet van hernieuwbare energiegemeenschappen, energiegemeenschappen van burgers, betrokken personen van de verkoop van groene stroom conform artikel 7.2.3 Energiedecreet of de actieve afnemers in een gebouw, en de analyse van de resulterende relevante vergoedingen. De VREG zet uiteen dat hij nu de impact van deze studie op de bepalingen in de tariefmethodologie zal beoordelen, en dat hij in het kader hiervan graag de beoordeling van Fluvius ontvangt over de impact van deze studie op de bepalingen in de tariefmethodologie.

FSO geeft aan de resultaten van de VITO-studie te kunnen onderschrijven, in die zin dat collectieve activiteiten geen baten op het distributienet veroorzaken, zodat FSO geen redenen ziet om tarifaire voordelen toe te kennen.

De VREG vraagt of FSO voor zichzelf actiepunten ziet voor wat de behandeling van zelfconsumptie betreft bij actieve afnemers in een gemeenschappelijk gebouw.

FSO geeft aan dat er geen baten werden geïdentificeerd in de studie van VITO. FSO geeft aan bij appartementsgebouwen met PV-installaties geen baten voor het distributienet te zien die kortingen op de nettarieven zouden verantwoorden aangezien ook zij gebruik maken van het distributienet. FSO merkt op dat andere incentives, zoals bijvoorbeeld investeringssteun bij onbenutte daken, eenvoudiger en nuttiger lijken, maar dat dit een beleidskeuze betreft. Ook geeft FSO aan dat de kwalificatie als “appartementsgebouw” een significante complexiteit in de marktberichten zou introduceren.

Agendapunt 8 - Agendapunten verder te bespreken

De VREG zet uiteen dat er rond enkele onderwerpen een werkgroep werd opgericht, en dat deze werkgroepen binnen de overlegprocedure tot voorstellen/afspraken moeten komen die op een overlegvergadering kunnen geagendeerd worden.

Voorts licht de VREG toe dat, naast de onderwerpen die binnen elk van deze werkgroepen worden behandeld, er ook nog enkele relevante agendapunten zijn waarvoor bijkomende input van en iteraties met FSO geschikt lijken. Het gaat om verrekeningen via beheersfactuur vanuit de werkmaatschappij (en haar dochterondernemingen), de impact gebruiksvergoedingen enerzijds en doorgerekende kosten tussen segmenten binnen een distributienetbeheerder anderzijds, specifiekere bepalingen inzake de inhoud van de methodenota en het toezicht op de afwezigheid van kruissubsidiëring, de kosten die door de VREG als onredelijk worden verworpen, de beoordeling verworpen uitgaven vervat in beheersfacturen vanuit de werkmaatschappij (en haar dochterondernemingen), de evaluatie bepalingen inzake voorschotten, het rendabel deel aardgas (FSO levert in dit kader een rendementsstudie ter bepaling van de lengte van het rendabel deel voor de

aardgasdistributienetbeheerder aan), en inzichten in de attestering van de rapportering met betrekking tot de gebruikte methodiek en daadwerkelijke naleving ervan inzake buitendienstgestelde materiële vaste activa.

De VREG licht toe er de voorkeur aan te geven om voor deze agendapunten een afzonderlijke werkgroep m.b.t. 'overige' op te richten, waarvan de voorstellen/afspraken op een volgende overlegvergadering zullen worden geagendeerd.

FSO vraagt, m.b.t. de evaluatie bepalingen inzake voorschotten, dat het niet de bedoeling is om het voorschotmechanisme uit de tariefmethodologie te halen. De VREG bevestigt dat het inderdaad niet de bedoeling is om dit eruit te halen, maar wel dat hij overweegt om dit aan te passen en te verfijnen.

De VREG geeft aan, m.b.t. het rendabel deel aardgas, dat het de bedoeling is om dit topic zo lang mogelijk uit te stellen, in het licht van de aankomende regelgeving, waardoor de kans bestaat dat de rendementsstudie door FSO zelfs niet meer nodig is.

Verder geeft de VREG aan, m.b.t. de attestering van de rapportering met betrekking tot de gebruikte methodiek en daadwerkelijke naleving ervan inzake buitendienstgestelde materiële vaste activa, dat dit weinig concrete input voor de tariefmethodologie heeft opgeleverd, en vraagt FSO om bijkomende input waar mogelijk.

De VREG geeft verder aan dat FSO eventuele bijkomende agendapunten kan aanbrengen. FSO geeft aan niet meteen bijkomende agendapunten te hebben, en te kunnen instemmen met de oprichting van een aparte werkgroep voor deze verzameling van topics.

FSO vraagt of er een bepaalde voorkeursvolgorde zit in de indicatieve lijst van agendapunten van de VREG. De VREG geeft aan dat dit niet het geval is, maar dat de timing van topics gerelateerd aan studies uiteraard afhankelijk is van de timing van de resultaten van die studies. De VREG nodigt FSO uit om aan te geven welke topics prioritair aan bod zouden moeten komen.